

Styrelsen	2023-06-26/27
Handling nr	14.1
Handläggare	Cecilia Wallem
Daterad	2023-06-09
Reviderad	

Till
Styrelsen för Västtrafik AB

Yttrande över motion om införande av civila biljettkontroller

FÖRSLAG TILL BESLUT

Med anledning av nedanstående föreslås styrelsen besluta
att godkänna redovisat remissvar samt ge VD i uppdrag att översända svaret.

Skövde dag som ovan

Lars Backström

Sara Ihlund

Göteborg 28 juni 2023
Dnr: VTM 1-315-23

Till
Regionstyrelsen
regionstyrelsen@vgregion.se
RS 2023-01043

Västtrafiks yttrande över motion om införande av civila biljettkontroller

Förslag till beslut

Västtrafik AB föreslår att regionstyrelsen föreslår att regionfullmäktige beslutar följande:

1. Motionen anses besvarad.

Västtrafiks nuvarande avtal, vilket innebär att väsentligt många fler kontroller kan genomföras än i tidigare avtal, möjliggör både uniformerade och civila biljettkontrollanter. För Västtrafik är det centralt att arbetsmetoderna och omfattningen av kontroller står i paritet till graden av fuskåkning. Till exempel har en intern utredning nyligen påbörjats inom Västtrafik kring just civila biljettkontroller, och en plan skall tas fram för hur arbetet skall bedrivas under hösten och framför allt under 2024 då antalet kontrollanter beräknas vara dubbelt så många som i dagsläget.

I det nya biljettkontrollavtalet (som startade i maj 2023) har Västtrafik börjat arbeta på ett mera datadrivet sätt så att biljettkontroller i större utsträckning sker på linjer med utbredd fuskåkning. Det nya arbetssättet introducerades redan under hösten 2022 inom ramen för det förra biljettkontrollavtalet. I korthet innebär det att man med hjälp av data från kundräkningssystemet mäter vilka hållplatser som har många avstigande när biljettkontrollen finns på plats, jämfört med vad som är normalt avstigande på samma plats och tid. På detta sätt kommer arbetet kunna ske mer resurseffektivt än tidigare.

I och med införandet av påstigning via framdörr på allt fler linjer så kommer stort fokus ligga på biljettkontroll och synlighet i Göteborgsområdet där det fortfarande körs öppna linjer med spårvagnstrafik och stombussar. Biljettkontrollen kommer också behöva fortsatt stötta den beteendeförändringen som påstigning inneburit för att kunna vidmakthålla och eventuellt öka viseringsgraden.

I och med pågående utredning och planering enligt ovan och de möjligheter som finns i gällande avtal för biljettkontrollen anser Västtrafik att frågan om hur biljettkontrollerna genomförs faller inom Västtrafiks ansvarsområde såsom utförare av kollektivtrafiken.

Finansiering

Finansiering och resurskonsekvenser av beslutet enligt förslag innebär inga ekonomiska konsekvenser för Västtrafik

//

Per Johansson3 (KONSULT)

Från: Registrator VTM
Till: Stefan Westling Didrik
Ämne: Sv: Remiss avseende motion av Peter Hermanson (M) och Lars Holmin (M) om införande av civila biljettkontroller på Västtrafiks fordon

---

Från: Stefan Westling Didrik <stefan.westling.didrik@vgregion.se>

Skickat: den 29 mars 2023 13:08

Till: Vasttrafik <vasttrafik@vasttrafik.se>

Ämne: Remiss avseende motion av Peter Hermanson (M) och Lars Holmin (M) om införande av civila biljettkontroller på Västtrafiks fordon

Detta mejl är skickat från en extern e-postadress. Vänligen klicka inte på länkar och öppna inte bilagor om du inte känner igen avsändaren och vet att innehållet är säkert.

Hej,
Remiss avseende en motion.

Med vänliga hälsningar

Stefan Didrik

Nämndsamordnare
Koncernstab kansli och säkerhet
Koncernkontoret, Västra Götalandsregionen
Telefon: 076-9402737
Epost: stefan.westling.didrik@vgregion.se

2023-03-29

Diarienummer RS 2023-01043

Västtrafik AB

Motion av Peter Hermanson (M) och Lars Holmin (M) om införande av civila biljettkontroller på Västtrafiks fordon

Motionen anmäldes på regionfullmäktige 2023-02-14 §15 och ska behandlas av regionfullmäktige inom ett år.

Inför regionfullmäktiges behandling ska regionstyrelsen se till att berörda nämnder yttrar sig över förslagen i motionen. Regionstyrelsen har valt att remittera denna motion till rubricerade nämnder för yttrande.

Nämnden ska yttra sig över om **motionens förslag till beslut**, kan eller bör genomföras, eventuell tidplan, kostnader med mera. Någon mer omfattande utredning av motionens förslag ska inte göras i samband med yttrandet över motionen. Till exempel om motionen föreslår en utredning så ska nämnden ta ställning till om en utredning bör göras och lämna förslag till regionfullmäktige. Det är regionfullmäktige som avgör om utredningen ska göras.

Nämnden ger förslag till regionfullmäktiges beslut. Förslaget till beslut kan vara:

- Regionfullmäktige bifaller motionen (förslagen i motionen ska genomföras) - Nämnden får i uppdrag att .....
- Regionfullmäktige avslår motionen (förslagen i motionen ska inte genomföras).
- Motionen är besvarad (ifall motionens syfte redan är uppnått genom pågående arbete eller genom andra beslut)

Ärendet ska ha rubriken ”Yttrande över motion av *fill i.* ”

Om förslaget till beslut är att bifalla motionen ska det uppdrag som blir en följd av bifallet klart framgå i beslutsunderlaget. Vidare ska nämnden ges i uppdrag att åiterrapportera vidtagna åtgärder dels till motionären, dels till regionfullmäktige. Regionfullmäktige redovisar detta i samband med den årliga redovisningen av de motioner som är äldre än ett år.

Om motionens syfte redan är uppnått genom andra beslut ska det redovisas och förslaget till beslut ska vara att motionen är besvarad, eventuellt med hänvisning till sakförhållandet.

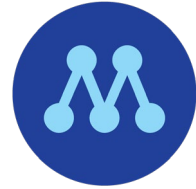
Protokollsutdrag och eventuella underlag mejlas till regionstyrelsen@vgregion.se senast den 1 september 2023. Ange regionstyrelsens diarienummer.

Koncernkontoret sammanställer nämndernas yttranden. Regionstyrelsens utskott har uppdraget att bereda motioner som remitterats till utskotten, svara för eventuell remissammanställning och lägga förslag till beslut.

Med vänliga hälsningar
Stefan Didrik

MOTION

Regionfullmäktige
2023-02-13

Motion om införande av civila biljettkontroller på Västtrafiks fordon

De två senaste mandatperioderna, under ledning av GrönBlå Samverkan, har Västtrafik arbetat med "Intäktssäkring". En stor del av intäktssäkringen handlar om att få alla resenärer att välja att göra rätt för sig, dvs att lösa sin biljett.

Västtrafik har som ett led i detta arbete försökt öka antalet biljettkontrollanter. Man har emellertid valt att uteslutande använda sig av uniformerade biljettkontrollanter framför civila kontrollanter som ett alternativ. Civila biljettkontrollanter används i jämförbara län, såsom Stockholm och Skåne.

Inkomstsäkringen är viktig. Kollektivtrafiken är en service som erbjuds till en viss kostnad. Redan idag subventioneras biljettpriset av skattemedel. Under ett normalt verksamhetsår (2019) står biljettintäkterna enbart för 37% av Västtrafik intäkter.

Det innebär att alla skattebetalare - i hela Västra Götaland, från Tibro och Dals-Ed till Nossebro och Svenljunga, bidrar till lägre priser och en fungerande kollektivtrafik, via regionskatten. Att minska fuskåkandet handlar för oss moderater om rättvisa, men också om att säkra ekonomin för kollektivtrafiken för att kunna göra framsynta satsningar t ex på ökat utbudet och service.

Även om uniformerade biljettkontrollanter, som också har ett serviceuppdrag, har en positiv inverkan på betalningsviljan, så borde dessa insatser också kompletteras med fler för att säkra Västtrafiks intäkter.

Förslag till beslut

Med anledning av ovanstående föreslås Regionfullmäktige besluta att:

1. Västtrafik får i uppdrag att i enlighet med motionens intentioner arbeta fram en biljettkontrollstrategi.
2. Biljettkontrollstrategin ska innehålla en lämplig mix av olika slags biljettkontroller, inklusive civila biljettkontrollanter, med syfte att öka intäktssäkringen.

Vänersborg 2022-12-05

Peter Hermanson,
regionråd,
Moderaterna

Lars Holmin,
regionråd och gruppleddare,
Moderaterna

Tjänsteutlåtande

Datum 2023-05-10

Diarienummer IKN 2023–00223

Västra Götalandsregionen**Koncernkontoret**

Handläggare: Jörn Engström

Telefon: 0703 497 558

E-post: jorn.engstrom@vregion.se

Till infrastruktur- och kollektivtrafiknämnden

Yttrande över Motion av Peter Hermanson (M) och Lars Holmin (M) om införande av civila biljettkontroller på Västtrafiks fordon

Förslag till beslut

Infrastruktur- och kollektivtrafiknämnden föreslår att regionstyrelsen föreslår att regionfullmäktige beslutar följande:

1. Motionen anses besvarad.

Sammanfattning av ärendet

I bilagd motion till regionfullmäktige daterad 2023-02-13 föreslår Peter Hermansson (M) och Lars Holmin (M) att Västtrafik ska ges i uppdrag att arbeta fram en biljettkontrollstrategi med en lämplig mix av olika slags biljettkontroller, inklusive civila biljettkontroller, med syfte att öka intäktssäkringen.

Västtrafiks nuvarande avtal för biljettkontroll möjliggör både uniformerade och civila biljettkontrollanter. En intern utredning har nyligen påbörjats inom Västtrafik kring civila biljettkontroller, inom ramen för en tvärfunktionell grupp som arbetar med intäktssäkring.

I det nya biljettkontrollsavtalet (som startade i maj 2023) har Västtrafik börjat arbeta på ett mera datadrivet sätt så att biljettkontroller i större utsträckning sker på linjer med utbredd fuskåkning. Det nya arbetssättet introducerades redan under hösten 2022 inom ramen för det förra biljettkontrollavtalet. I korthet innebär det att man med hjälp av data från kundräkningssystemet mäter vilka hållplatser som har många avstigande när Biljettkontrollen finns på plats, jämfört med vad som är normalt avstigande på samma plats och tid.

I och med införandet av påstigning via framdörr på allt fler linjer så kommer stort fokus ligga på biljettkontroll och synlighet i Göteborgsområdet där det fortfarande körs öppna linjer med spårvagnstrafik och stombussar.

Avdelningen regional samhällsplanering gör bedömningen att frågan om hur biljettkontrollerna genomförs faller inom Västtrafiks ansvarsområde såsom utförare av kollektivtrafiken. I och med pågående utredning enligt ovan och de möjligheter som finns i gällande avtal för biljettkontrollen ses inget behov av ett särskilt uppdrag kring civila biljettkontroller.

Finansiering och resurskonsekvenser av beslutet

Beslut enligt förslag innebär inga ekonomiska konsekvenser för Västtrafik.

Koncernkontoret

Sofia Hellberg

Infrastruktur- och kollektivtrafikchef

Bilaga

- Motion av Peter Hermanson (M) och Lars Holmin (M) om införande av civila biljettkontroller på Västtrafiks fordon

Besluten skickas till

- Regionstyrelsen för fortsatt hantering regionstyrelsen@vgregion.se
- Västtrafik för kännedom vasttrafik@vasttrafik.se